

Pla d'internacionalització de l'Àrea Metropolitana de Barcelona 2021-2025

L'elaboració inicial d'aquest document ha estat coordinat pel Servei de Relacions Internacionals de l'Àrea d'Internacional i Cooperació amb el suport de l'assistència tècnica d'Agustí Fernández de Losada i Alexander Heichlinger de Tornos Abogados.

Taula de continguts

PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL	4
I - INTRODUCCIÓ	5
II - APUNT METODOLÒGIC	8
III - PUNT DE PARTIDA	9
IV - OBJECTIU	10
V - TEMES PRIORITARIS	11
VI - LÍNIES ESTRATÈGIQUES I RESULTATS ESPERATS	12
LE.1. Incidència en l'agenda política europea i internacional	12
LE.2. Captació de fons europeus i internacionals	14
LE.3. Innovació i gestió del coneixement en àmbits metropolitans	15
LE.4. Projecció econòmica internacional	16
LE.5. Cooperació internacional	17
VII - FORMES D'INTERVENCIÓ	18
a. Concertació amb els ajuntaments metropolitans	18
b. Relacions bilaterals amb altres àrees metropolitanes	18
c. Xarxes internacionals de ciutats i àrees metropolitanes	18
d. Aliances amb socis estratègics	18
VIII - ZONES GEOGRÀFIQUES D'INTERVENCIÓ	20
IX - MAPA D'ACTORS PRIORITARIS	23
X - GOVERNANÇA DE LA INTERNACIONALITZACIÓ DE L'AMB	24
XI - COMUNICACIÓ	25
XII - MONITORATGE I AVALUACIÓ	26

Presentació institucional

Em plau presentar-vos el Pla d'internacionalització de l'Àrea Metropolitana de Barcelona 2021-2025, que té com a objectiu definir les bases d'actuació de l'acció internacional de l'AMB dels propers cinc anys. En aquest pla hi han participat els ajuntaments metropolitans, actors econòmics i socials del nostre territori, els serveis tècnics de l'AMB i xarxes i governs metropolitans d'arreu del món amb els quals treballem.

Avui dia, la immensa majoria de la població viu en ciutats i àrees metropolitanes, on també desenvolupa la seva activitat i on, en conseqüència, es concentra la major part del PIB. Tanmateix, gairebé tot el que ens garanteix la vida —aliment i energia— es genera més enllà de les ciutats, en entorns metropolitans dels quals, per tant, en són altament dependents. La dimensió i prosperitat de qualsevol metròpolis depèn del rerepaís (*hinterland*), amb el qual manté una relació simbiòtica, és a dir, d'aportacions mútues; un rerepaís que ahir era bàsicament contigu i que avui és ubic i, fins i tot, virtual.

La geografia d'una metròpolis ha d'incloure, a banda de la dimensió territorial, els habitants, l'economia, la topografia i les connexions i fluxos amb l'exterior.

Sense incloure-hi aquests elements, es podria dir que l'àrea metropolitana de Barcelona està en regressió, ja que ha perdut 10 punts percentuals de pes demogràfic i econòmic durant les darreres dècades: del 53 % de la població catalana el 1970 s'ha passat al 43 % actual. Ara bé, si s'hi inclouen, no hi ha dubte que parlem d'una realitat metropolitana emergent a escala global, amb un rerepaís creixent i amb forts vincles amb molts altres nodes urbans d'arreu.

El creixement quantitatiu i per extensió, que en totes les seves formes suposa conquesta i colonització, sortosament ha estat superat pel creixement qualitatiu i per aportació. La metròpolis que més ofereix i aporta és la que més atrau, tant per cultura com per benestar, llibertat o prosperitat.

No hi pot haver una àrea metropolitana de Barcelona que sigui potent internament sense una àrea metropolitana forta fora dels seus límits, i per això és important el pla que es presenta aquí.

Ernest Maragall i Mira
Vicepresident de l'Àrea d'Internacional i de Cooperació

I - Introducció

El 2050 més de dos terços de la població mundial viurà en zones urbanes o metropolitanes. En termes econòmics, la majoria del PIB mundial es genera i es consumeix a les regions metropolitanes; en el cas de la Unió Europea, això suposa aproximadament el 70 % del PIB total produït. Les metròpolis d'arreu del món han de fer front a reptes importants, com ara la doble transició ecològica i digital, la disrupció tecnològica, el canvi demogràfic, una població cada cop més diversa culturalment o les creixents desigualtats, que situen segments importants de la societat en situació de vulnerabilitat. La crisi de salut global generada per la COVID-19 i les múltiples crisis que l'acompanyen (econòmica, social, ambiental i política) en són un bon exemple.

Aquesta realitat incontestable confereix a l'agenda urbana i metropolitana més centralitat i rellevància en els debats i les agendes polítiques que s'impulsen a escala global i europea. Malgrat que cal reforçar el fet metropolità, la dimensió urbana del sistema d'agendes impulsades per les Nacions Unides, començant per l'Agenda 2030 i la Nova Agenda Urbana, és un fet incontestable. Com ha afirmat recentment el secretari general de les Nacions Unides, António Guterres, implementar els objectius de desenvolupament sostenible sense tenir en compte els governs locals no és realista. A Europa, processos com la recuperació i la transformació impulsats en el marc dels fons Next Generation EU o la transició ecològica del Pacte Verd Europeu necessiten les ciutats i les metròpolis per ser efectius i per generar les transformacions que els estats membres han acordat promoure.

En aquest context, la internacionalització de les metròpolis esdevé un fenomen rellevant i necessari que ajuda a impulsar estratègies intel·ligents, sostenibles i inclusives a mitjà i llarg termini. La internacionalització contribueix a promoure polítiques públiques més eficients i innovadores, que repercuteixen en territoris urbans més pròspers, cohesionats i atractius, amb alts estàndards de qualitat de vida i benestar social.

A Catalunya, des de la transició democràtica, el debat metropolità ha estat molt present i ha servit per

donar rellevància i recorregut a alguns dels aspectes més destacats de l'agenda urbana i del país. Des de les formes de governança de la conurbació metropolitana fins als processos de reflexió estratègica i l'ordenació del territori, passant per la prestació consorciada d'alguns dels serveis més necessaris per a la ciutadania, l'agenda metropolitana i el paper de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) han estat un element clau per a la modernització i la millora de la qualitat de les polítiques públiques que s'impulsen en sectors essencials. No es tracta, però, d'un debat tancat, sinó tot el contrari: malgrat disposar d'una llei específica i de l'únic govern netament metropolità de l'Estat espanyol (i un dels pocs d'Europa), la concepció de què ha de ser la metròpolis continua sense generar un consens clar. No el generen els seus límits territorials, amb visions i projectes confrontats, des de la metròpolis funcional, la regió metropolitana o la metròpolis país; ni la seva governança democràtica, amb un debat que encara s'ha de tancar en relació amb la hipotètica elecció directa de les autoritats metropolitanes; ni tampoc el seu sistema competencial, amb àmbits de dimensió metropolitana que no tenen reconeixement en la llei actual.

L'Àrea Metropolitana de Barcelona és l'Administració pública de la conurbació metropolitana de Barcelona, un territori format per 36 municipis, on viuen 3,2 milions de persones. És l'aglomeració metropolitana més important de la Mediterrània occidental, on es genera la meitat del PIB de Catalunya i el 10 % del PIB d'Espanya. La metròpolis de Barcelona disposa de grans infraestructures de comunicació i de recerca, que la situen en una posició de lideratge al sud d'Europa, i també d'un ecosistema innovador de referència global en àmbits com la biomedicina, les tecnologies de la informació i les comunicacions, el disseny i la creativitat, la mobilitat o el sector agroalimentari.

L'AMB es va crear per mitjà de la Llei 31/2010, del Parlament de Catalunya, i va assumir les funcions de la Mancomunitat de Municipis, l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i de Tractament de Residus i l'Entitat Metropolitana del Transport. L'AMB té competències i intervé en àmbits com

el planejament territorial i l'urbanisme, l'espai públic, la mobilitat i el transport públic, l'habitatge, el medi ambient, el desenvolupament econòmic i la cohesió social. Es tracta de temes sensibles per a la ciutadania i per als actors que operen al territori metropolità. A més, l'AMB impulsa actuacions que vertebrin el territori i en garanteixen la connectivitat i funcionalitat; intervé en la preservació dels espais naturals (Collserola, boscos del Baix Llobregat), la regeneració dels rius Besòs i Llobregat i la gestió de les platges metropolitanas; gestiona la mobilitat urbana (rondes, transport de viatgers i Pla metropolità de mobilitat urbana), i promou polítiques d'habitatge, l'ús de les tecnologies a la ciutat, el desenvolupament econòmic de la metròpolis i la col·laboració internacional.

Totes aquestes funcions les desenvolupa a través d'un sistema de governança metropolitana, en què els 36 ajuntaments i els seus alcaldes i alcaldesses estan representats en els òrgans de govern de la institució.

Si bé l'abast temporal d'aquest pla és fins al 2025, cal destacar que s'emmarca en les grans prioritats polítiques del Pla d'actuació metropolità (PAM) 2019-2023, en què es despleguen les competències de la institució i es defineixen els àmbits i les línies d'intervenció prioritària. Ho fa a partir d'un conjunt de principis orientadors de l'acció del Govern metropolità, que apunten a les fites següents:

- Potenciar una metròpolis territorialment vertebrada i socialment cohesionada.
- Desplegar una bona oferta d'habitatge assequible i de qualitat de vida als barris.
- Impulsar una mobilitat sostenible i de baixes emissions.
- Desenvolupar una política de preservació dels recursos naturals, en el marc d'un medi ambient de qualitat, que afronti l'emergència climàtica.
- Potenciar un model d'activitat econòmica com a motor de l'ocupació i el benestar que sigui respectuós amb l'entorn ambiental.
- Consolidar un sistema de finançament estable i suficient per als serveis metropolitanos.
- Garantir un model de governança des de la proximitat i la participació ciutadana en la gestió i prestació dels serveis públics i el dret a la bona administració.
- Propiciar un projecte que coopera i es concerta

amb la resta de la regió metropolitana de Barcelona, amb els agents socials i econòmics, i amb les institucions del país.

- Incorporar els objectius i les actuacions necessàries per fer front a la problemàtica derivada de la COVID-19 en el context actual.
- Construir un model metropolità plenament alineat amb els objectius de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides.

El PAM 2019-2023 incorpora un àmbit d'intervenció centrat en les relacions internacionals i la cooperació i aposta per potenciar la projecció exterior de l'AMB. En els darrers anys, l'AMB s'ha convertit en un actor reconegut en l'escenari internacional, en especial, en el marc de l'anomenat municipalisme internacional. L'AMB projecta Barcelona al món com una metròpolis pròspera, dinàmica i innovadora, que aposta per la biodiversitat, els espais verds i la relació amb el mar, així com per la qualitat de vida, la diversitat i la cohesió social.

L'Àrea Metropolitana de Barcelona contribueix a les principals agendes i debats urbans i metropolitanos que es donen a escala europea i internacional. En aquest sentit, a escala global, pren com a referència ineludible l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible (amb la qual alinea les seves línies estratègiques), la Nova Agenda Urbana, l'Acord de París i la resta de compromisos internacionals que, des de perspectives diverses, puguin incidir en les seves competències; a escala europea, pren com a referència la Carta de Leipzig, el Pacte d'Amsterdam i el Pacte Verd Europeu, entre d'altres.

L'Àrea d'Internacional i de Cooperació de l'AMB fa el seguiment de les agendes internacionals i de l'europea, alhora que promou la dimensió metropolitana dels temes que aborden; impulsa la captació de finançament europeu per a projectes estratègics amb un fort impacte al territori, i facilita la captació i transferència de coneixement i innovació. Tot això ho fa treballant amb els ajuntaments, articulant-se amb altres operadors públics i privats de la metròpolis i liderant l'agenda metropolitana en les principals xarxes internacionals de ciutats. Promou, també, una política de cooperació internacional centrada en el desenvolupament urbà sostenible d'altres àrees metropolitanes de Mesoamèrica, Àfrica i la Mediterrània, en els àmbits de la seva competència.

El dinamisme internacional de l'AMB transcendeix l'Àrea d'Internacional i de Cooperació i impregna el conjunt de l'organització. Pràcticament totes les àrees i els serveis tècnics de la institució estan implicats, d'una manera o d'una altra, en iniciatives internacionals, ja sigui en la gestió de projectes europeus, en intercanvis amb altres metròpolis, participant en xarxes o impulsant iniciatives per captar inversions per al territori metropolità.

En aquest context, s'ha elaborat aquest pla d'internacionalització, que ofereix una estratègia i línies prioritàries de treball en l'àmbit de les relacions internacionals de l'AMB per als propers 5 anys.

II - Apunt metodològic

El procés d'elaboració del Pla ha seguit una metodologia que combina l'anàlisi documental —textos normatius, plans, estudis i altres documents rellevants—, la revisió de dades i informació estadística, una enquesta i la realització d'entrevistes i grups focals amb els principals actors —públics i privats— de l'àrea metropolitana de Barcelona i amb socis internacionals.

Es tracta d'un pla dissenyat per a la institució en el seu conjunt. En l'elaboració hi han participat més d'un centenar d'institucions, com els ajuntaments metropolitans i altres administracions del país; actors econòmics i socials; centres de recerca; xarxes de ciutats; altres àrees metropolitanes d'arreu del món, i els mateixos treballadors de l'AMB. L'objectiu de les entrevistes ha estat copsar mirades, prioritats i reflexions dels actors del territori, per generar una política de relacions internacionals informada i facilitar l'apropiació del Pla i la seva execució.

En aquest sentit, les accions principals que s'han dut a terme per elaborar el Pla d'internacionalització han estat les següents:

- Elaboració d'un diagnòstic, un mapatge i una anàlisi de debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats (DAFO) a partir d'una revisió i un estudi de documentació (PAM, plans impulsats

per l'AMB, projectes estratègics, documentació referida a altres institucions, bases de dades i estadístiques, etc.).

- Entrevistes amb actors clau de l'AMB (Vicepresidència d'Internacional i de Cooperació, Gerència, direcció d'àrees, direcció i equip de relacions internacionals), amb els ajuntaments que disposen de plans d'internacionalització i amb altres actors clau (Metropolis, MedCities, Zona Franca, Port de Barcelona, Aeroport de Barcelona, actors internacionals, etc.). En total s'han fet més de 30 entrevistes.
- Reunions amb tres grups focals (1. Equips tècnics de l'AMB; 2. Ajuntaments metropolitans, i 3. Altres actors, com institucions públiques, sector privat, universitats, centres de recerca i xarxes) per presentar les primeres conclusions i les grans línies del Pla, amb l'objectiu de debatre-les, validar-les i millorar-les. Els tres grups han valorat l'esborrany de diagnòstic i els eixos estratègics i hi han proposat esmenes.

El conjunt de les tasques fetes s'ha orientat a disposar de la informació i el coneixement necessaris per valorar i proposar els elements principals que ha de cobrir el Pla (prioritats, línies estratègiques i d'acció concretes, àrees geogràfiques, etc.). Aquesta metodologia extensiva i inclusiva ha permès un procés participatiu i cocreatiu en el disseny i l'elaboració del Pla.

III - Punt de partida

Del diagnòstic participatiu fet en el procés de disseny del Pla se'n poden extreure tot un seguit de conclusions i aprenentatges. Es tracta de consideracions que fonamenten els objectius que articulen el Pla, les prioritats que l'emmarquen i les línies estratègiques

i d'acció que en guiaran la implementació. Aquestes conclusions i aquests aprenentatges es presenten en forma de fortaleses, debilitats, oportunitats i amenaces (diagrama DAFO) per facilitar la comprensió dels fonaments del Pla.

Fortaleses	Debilitats
<ul style="list-style-type: none"> – Prestigi de l'AMB entre els municipis i en l'àmbit internacional – Suport polític i institucional – Model institucional consolidat de l'AMB i amb potencial de ser transferit – Competències clares i rellevants a escala internacional – Reconeixement de la tasca feta en l'àmbit de les relacions internacionals – Relacions sòlides amb Europa, l'Amèrica Llatina, l'Amèrica Central i la Mediterrània – Presència en xarxes amb un fort reconeixement (Metropolis, MedCities, EMA, UITP, ICLEI) – Aliances sòlides (internes i internacionals) – Experiència en captació i gestió de fons europeus – Política de cooperació internacional consolidada i focalitzada al fet metropolità – Accés a gran quantitat de coneixement que permet innovar en les polítiques i els serveis metropolitans 	<ul style="list-style-type: none"> – Debat metropolità que requereix consensos més amplis en temes clau (límits territorials, governança, noves competències, etc.) – Necessitat de reforçar el relat metropolità en l'àmbit internacional – Necessitat de reforçar i sistematitzar la coordinació amb els ajuntaments metropolitans – Complexitat institucional a l'hora de representar Barcelona en l'àmbit internacional – Estructura de relacions internacionals massa petita – Articulació dèbil amb els actors socioeconòmics metropolitans – Relacions amb Àsia principalment focalitzades a Corea i la Xina – Manca d'una estratègia sistematitzada de gestió/transferència del coneixement i la innovació – Mecanisme de projecció econòmica internacional poc desenvolupat i poc articulat amb l'estratègia internacional – Necessitat de reforçar les sinergies entre les actuacions de relacions internacionals i les de cooperació internacional – Relació insuficient amb les universitats i els centres de recerca del nostre entorn – Falta de relació directa amb la ciutadania
Oportunitats	Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> – Marca Barcelona molt potent i reconeguda a escala internacional – Espai per al lideratge de l'AMB al territori metropolità – Consolidació de les ciutats i metròpolis com a operadors internacionals – Importància creixent de la qüestió metropolitàna en l'àmbit internacional – Els Next Generation EU i el Marc financer plurianual 2021-2027 per impulsar solucions innovadores i projectes transformadors – Contexte idoni per introduir-hi reformes importants que consolidin formes de governança metropolitàna més eficients – Potencial de l'EMA (European Metropolitan Authorities) – Ecosistema d'actors econòmics i socials de l'Àrea Metropolitana de Barcelona amb una agenda internacional important – Xarxa important de delegacions de la Generalitat a l'exterior – L'EIT Urban Mobility posiciona l'AMB i pot tenir un gran impacte per a la metròpolis – Presència institucional catalana a Brussel·les (Delegació del Govern i Oficina de la Diputació de Barcelona) 	<ul style="list-style-type: none"> – Contexte de crisi generat per la pandèmia de la COVID-19 – Contexte polític complex – Ecosistema de xarxes internacionals de ciutats tensionat – Molta competència en la captació de fons europeus i internacionals – Dificultat a l'hora d'explicar els objectius i els resultats de l'acció internacional

IV - Objectiu

El Pla d'internacionalització té com a objectiu general potenciar la sostenibilitat, la competitivitat, la dimensió innovadora, la qualitat i l'eficiència de les polítiques que impulsa l'AMB i projectar-ne els actius.

Aquest objectiu general es desplegarà mitjançant tres objectius específics:

O.E.1. Incidir en les agendes polítiques europees i internacionals amb la finalitat de promoure els interessos, les necessitats i aspiracions de l'AMB i de la seva metròpolis.

O.E.2. Contribuir a transformar el model productiu i de cohesió social i territorial de la metròpolis de Barcelona.

O.E.3. Projectar una AMB innovadora, orientada al coneixement, basada en valors i oberta al món.

V - Temes prioritaris

El Pla d'internacionalització de l'Àrea Metropolitana de Barcelona es focalitza en les competències generals o pròpies que la institució té atribuïdes (d'acord amb la Llei 31/2010), així com en altres àmbits no recollits al text però que tenen una forta i creixent component metropolitana. En el mateix sentit, s'orienta a fer valer i reforçar el model de governança metropolitana desenvolupat a partir de la Llei de l'AMB.

Àmbits propis d'intervenció

Són àmbits propis d'intervenció els que recull la Llei 31/2010, de 3 d'agost, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, d'acord amb la qual l'AMB exerceix competències troncs en:

- Territori (urbanisme, infraestructures metropolitanas, infraestructura verda, espai públic)
- Mobilitat sostenible i transport
- Ecologia (aigües, residus, canvi climàtic, transició energètica)

I també guanyen pes els àmbits de:

- Desenvolupament social i econòmic
- Habitatge

Més enllà dels àmbits de competència pròpia que defineix la llei esmentada, el Pla també s'orienta a altres àmbits que, malgrat que aquesta llei no els recull específicament, tenen una gran dimensió metropolitana. L'acció internacional de l'AMB també ha d'apuntar temes com la transició digital o la disrupció tecnològica; el turisme, entès com un dels sectors productius clau de l'economia metropolitana; la cultura i la creació, com a àmbits de projecció i desenvolupament sostenible i consolidació de la identitat metropolitana, i les polítiques d'alimentació sostenible i la promoció de la salut, com a política transversal al conjunt de polítiques metropolitanas, entre d'altres.

El Pla s'orienta, igualment, a afavorir i reforçar les polítiques metropolitanas com a garants i facilitadores de la solidaritat i l'equilibri territorial, que permetin reduir bretxes i tot tipus de desigualtats que es donen al territori metropolità.

VI - Línies estratègiques i resultats esperats

Per assolir els objectius que fixa el Pla, s'han definit un conjunt de línies estratègiques que s'estructuren, a la vegada, en accions concretes.

LE.1. Incidència en l'agenda política europea i internacional

L'AMB fa un seguiment de les agendes polítiques europees i internacionals que poden tenir impacte al territori metropolità en els àmbits que es prioritzen en aquest pla. L'objectiu d'aquest seguiment és posicionar-se i incidir en aquestes agendes perquè responguin a les necessitats, els interessos i les aspiracions de l'AMB i del territori. La incidència implica treballar amb dades i informació que permetin definir arguments sòlids i convinents; tenir capacitat per comunicar l'agenda metropolitana i sensibilitzar les institucions europees i els organismes multilaterals, i, finalment, sumar esforços i construir aliances que generin més massa crítica i potenciïn la capacitat de convèncer.

Unió Europea

Com s'ha apuntat a l'apartat precedent, les polítiques i els marcs normatius que impulsa la Unió Europea tenen una incidència molt important en les que desenvolupa l'AMB en el marc de les seves competències i àmbits d'intervenció: des de la política de cohesió, passant per la de medi ambient i transició ecològica, energia, mobilitat i transport, innovació i desenvolupament tecnològic, fins a la de cooperació internacional, per citar-ne algunes. Totes tenen un impacte clar en la prosperitat, el benestar, la qualitat de vida i la cohesió de les grans conurbacions urbanes europees, en general, i de la de Barcelona, en particular.

L'AMB, mitjançant aquest pla, fa una aposta per reforçar la dimensió metropolitana de les polítiques europees. A més, posa un focus especial en algunes de les principals propostes impulsades des de les institucions europees, com el paquet Next Generation EU, dissenyat per fer front a la crisi generada per la pandèmia de la COVID-19; el Pacte Verd Europeu, per impulsar la transició ecològica, o l'Agenda Urbana Europea, adoptada en el marc del Pacte d'Amsterdam. Igualment, es planteja seguir detalladament el nou Marc financer plurianual 2021-2027 i tots els instruments financers que poden contribuir a reforçar les polítiques públiques que impulsa l'AMB.

Per incidir en les instàncies europees, l'AMB treballa sumant forces amb altres àrees metropolitanes mitjançant l'EMA (European Metropolitan Authorities) i generant aliances puntuals amb altres administracions; xarxes, com Eurocities, Metrex, UITP o ICLEI, o centres de recerca i fàbriques d'idees (*think tanks*), com el Centre d'Informació i Documentació Internacionals a Barcelona (CIDOB) o l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI).

El Pla aposta, de manera decidida, per reforçar i consolidar el treball fet des de l'EMA. Des d'aquesta xarxa, es generen espais de trobada i diàleg polític entre els governs metropolitans europeus i les institucions comunitàries; també es desenvolupen projectes conjunts, s'impulsa la generació de coneixement i estudis sobre els temes més rellevants de l'agenda metropolitana europea i el seu vincle amb les polítiques europees.

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Seguiment de les polítiques que impulsa la UE i anàlisi en clau metropolitana	Servei de Relacions Internacionals	Serveis tècnics de l'AMB, ajuntaments i actors territorials, quan correspongui
Fòrum anual de l'EMA i noves activitats que reforcin la xarxa	Servei de Relacions Internacionals	Socis de l'EMA, institucions europees, ajuntaments metropolitans i altres xarxes
Estudis/seminaris sobre l'agenda metropolitana europea	Servei de Relacions Internacionals	CIDOB, IBEI, serveis tècnics de l'AMB, socis de l'EMA, ajuntaments i experts externs
Accions conjuntes amb altres xarxes (Eurocities, Metrex, EIT Urban Mobility, UITP, ICLE, ACR+)	Servei de Relacions Internacionals	Serveis tècnics de l'AMB i ajuntaments metropolitans

Regió euromediterrània

Barcelona fa anys que aposta, de manera explícita, per ser la capital de la Mediterrània i per consolidar un espai euromediterrani de pau, estabilitat i prosperitat. Des del llançament del Procés de Barcelona, l'any 1995, l'AMB s'ha compromès amb la regió construint aliances orientades a reforçar els processos de desenvolupament urbà i metropolità.

L'impuls de l'Agenda Urbana de la Unió per la Mediterrània és una bona mostra de l'interès creixent de l'organització per un tema que ha esdevingut cabdal

per a una regió on el 80 % de la població serà urbana l'any 2030.

El Pla aposta per relançar el diàleg polític entre autoritats urbanes i metropolitanes de la regió, mitjançant l'impuls del Fòrum Metropolità de la Mediterrània. En aquest fòrum es vol implicar la Unió per la Mediterrània (UpM), la Unió Europea, les principals agències nacionals, xarxes internacionals (MedCities, Metropolis, CGLU), l'Assemblea Regional i Local Euromediterrània (ARLEM), àrees metropolitanes de la regió i altres operadors públics i privats rellevants.

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Seguiment de l'Agenda Urbana i altres agendes polítiques de la UpM	Servei de Relacions Internacionals, Servei de Cooperació Internacional i MedCities	Ajuntaments metropolitanos i serveis tècnics de l'AMB
Fòrum Metropolità de la Mediterrània	Servei de Relacions Internacionals i Servei de Cooperació Internacional	Ajuntaments metropolitanos, serveis tècnics de l'AMB, Generalitat de Catalunya, Administració de l'Estat, institucions comunitàries, EMA, MedCities, UpM, CIDOB, IEMed, ARLEM, CRPM, etc.

Nacions Unides i altres espais multilaterals

En els darrers anys, les Nacions Unides han impulsat un sistema d'agendes polítiques dirigides a afavorir el desenvolupament sostenible amb una dimensió urbana important. Articulades a l'entorn de l'Agenda 2030 i dels objectius de desenvolupament sostenible, la Nova Agenda Urbana, l'Acord de París sobre canvi climàtic, el Marc de Sendai sobre prevenció de riscos i l'Agenda de treball d'Addis Abeba sobre finançament del desenvolupament sostenible constitueixen un marc de referència ineludible per a les ciutats i les conurbacions metropolitanes. A banda, la pandèmia generada per la COVID-19 ha posat altres reptes sobre la taula, com la salut global, que requereixen respostes articulades amb els actors locals. La localització de totes aquestes agendes ha esdevingut un repte amb el qual els governs locals d'arreu del món i les principals xarxes de ciutats estan fortament compromesos.

Les institucions públiques catalanes van tenir una presència destacada i articulada a Habitat III en tot el procés que va fer que s'aprovés la Nova Agenda Urbana, i l'AMB no n'és una excepció; de fet, aquesta administració ha definit la seva pròpia estratègia d'alineament amb l'Agenda 2030 i de localització dels ODS, i segueix de prop l'Acord de París i els compromisos climàtics de caire global. A més a més, participa, mitjançant la seva presència a Metropolis, en els principals espais de seguiment d'aquestes agendes i aposta clarament per fer visible la dimensió metropolitana i legitimar-la.

En aquest sentit, l'acord entre l'AMB i l'Agència de les Nacions Unides per als Assentaments Urbans (ONU-Habitat) per intercanviar experiències i cooperar en l'àmbit de la governança i la gestió metropolitana és un marc idoni per impulsar la dimensió metropolitana de la Nova Agenda Urbana com a agenda dirigida a accelerar la implementació dels objectius de desenvolupament sostenible.

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Seguiment de les principals agendes globals	Servei de Relacions Internacionals	Serveis tècnics de l'AMB i ajuntaments
Vinculació de Metropolis amb les grans prioritats de l'AMB i impuls de projectes conjunts	Servei de Relacions Internacionals i Metropolis	Serveis tècnics de l'AMB i ajuntaments, i altres xarxes i organitzacions internacionals

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Impuls de l'Observatori Metropolità i de City Managers Community (CMC)	Metropolità	Serveis tècnics de l'AMB i altres actors
Seguiment de l'evolució de l'ecosistema de xarxes globals i valoració de la incorporació de l'AMB en xarxes noves	Servei de Relacions Internacionals	
Seminaris/estudis amb CIDOB, IBEI i altres organitzacions	Servei de Relacions Internacionals	Serveis tècnics de l'AMB i ajuntaments
Activitats i projectes amb ONU-Habitat i reforç de la relació amb altres organismes del Sistema de les Nacions Unides	Servei de Relacions Internacionals i Servei de Cooperació Internacional	Serveis tècnics de l'AMB, ajuntaments i altres actors metropolitans
Seguiment de la contribució del PAM a l'Agenda 2030 i elaboració i publicació del "Voluntary Local Review" (VLR) de l'AMB	Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic	Àrea d'Internacional i de Cooperació i altres àrees de l'AMB

Resultats esperats de la LE.1

- Generar espais de diàleg polític amb altres àrees metropolitanes, institucions europees i internacionals i altres actors rellevants.
- Reforçar la dimensió urbana de les polítiques de la UE, de la UpM i de les institucions multilaterals que operen a escala global.
- Generar coneixement sobre els reptes metropolitans que contribueixi a informar sobre l'agenda política europea, la de la UpM i les de l'àmbit internacional.
- Presentar el primer "Voluntary Local Review" de l'AMB.
- Impulsar l'Observatori Metropolità i la comunitat de City Managers.

LE.2. Captació de fons europeus i internacionals

L'accés a fons europeus ha estat, durant les darreres dècades, una via clau per impulsar estratègies transformadores a l'àrea metropolitana de Barcelona. Els fons de la UE han servit per fer créixer, intercanviar experiències, demostrar i innovar en els serveis i en les polítiques metropolitanes. Aquests fons també tindran un paper clau en tot el procés de recuperació de la crisi de la COVID-19 i en l'impuls de les transicions ecològica i digital a través de l'accés als recursos dels Next Generation EU, així com als instruments financers inclosos en el nou Marc financer plurianual 2021-2027.

Els fons europeus també són l'oportunitat per desenvolupar projectes de dimensió metropolitana,

amb la participació dels ajuntaments i d'actors metropolitans, i fomenten el treball transversal en la institució.

El conveni del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) entre la Generalitat de Catalunya i l'AMB per 30 M€ o la participació en més de 50 projectes europeus per un import de 9,46 M€ de subvenció en el període 2014-2020 són un bon exemple del treball que s'ha fet. També cal destacar el préstec de 50 M€ del Banc Europeu d'Inversions (BEI), gestionat pel Consorci Metropolità de l'Habitatge.

A banda dels fons de la UE, darrerament, estan apareixent nous fons internacionals, públics i privats, orientats a finançar accions innovadores en l'àmbit de les solucions urbanes i metropolitanes. Bancs de desenvolupament, agències de les Nacions Unides o les grans organitzacions filantròpiques impulsen programes dirigits a finançar accions innovadores transnacionals que poden servir per reforçar algunes de les estratègies dissenyades per l'AMB per respondre als reptes que té la metròpolis.

El treball conjunt amb els ajuntaments que constitueixen la metròpolis pren, en el marc d'aquest pla, una rellevància especial. Cal fer un esforç conjunt i sinèrgic per impulsar projectes innovadors amb capacitat transformadora i base local. Projectes que contribueixin a articular el territori i a abordar les bretxes existents; iniciatives que permetin avançar en la transició ecològica i digital, que serveixin per consolidar ecosistemes clau o per redefinir àmbits productius. Un esforç conjunt que serveixi per internacionalitzar iniciatives locals d'alt valor afegit.

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Seguiment dels instruments financers inclosos en els Next Generation EU i en el Marc financer plurianual 2021-2027	Servei de Relacions Internacionals	Institucions comunitàries, Delegació de la Generalitat i Diputació de Barcelona a Brussel·les, Administració General de l'Estat, Generalitat de Catalunya i autoritats de gestió
Suport als departaments de l'AMB i ajuntaments en la captació de fons (Next Generation EU i Marc financer plurianual 2021-27)	Servei de Relacions Internacionals	Ajuntaments, serveis tècnics de l'AMB i altres actors metropolitans
Coneixement dels nous fons públics i privats internacionals d'interès per a l'AMB	Servei de Relacions Internacionals	Metropolis i altres xarxes i experts
Seguiment de la sostenibilitat dels projectes i dels seus resultats un cop acabat el finançament europeu	Servei de Relacions Internacionals	Serveis tècnics de l'AMB

Resultats esperats de la LE.2

- Donar suport als departaments de l'AMB i ajuntaments en la captació de fons (Next Generation EU i Marc financer plurianual 2021-2027).
- Capitalitzar els projectes que tenen continuïtat més enllà del finançament de la UE.

LE.3. Innovació i gestió del coneixement en àmbits metropolitans

Accedir a les solucions desenvolupades per altres governs locals i metropolitans arreu del món, així com al coneixement generat per un ampli ventall d'actors vinculats al fet urbà, des de l'acadèmia, el sector privat o la societat civil, constitueix una de les raons principals de ser de l'acció internacional de l'AMB, com també ho és capitalitzar les solucions i innovacions pròpies compartint el coneixement que se'n deriva. L'AMB ha demostrat estar situada a l'avantguarda en temes tan diversos com ho poden ser el tractament d'aigües regenerades, la gestió integral de residus, la zona de baixes emissions, l'espai públic i la infraestructura verda o la governança metropolitana, i disposar de mecanismes per transferir les solucions generades és clau.

L'accés i la gestió del coneixement han de servir per definir solucions més eficients i ajustades a les necessitats de la metròpolis, però, també, per projectar com serà la ciutat metropolitana dels propers anys, quins seran els temes principals que marcaran l'agenda i per avançar-se als reptes que la poden condicionar. En un món marcat per les interdependències, conèixer l'evolució de les realitats metropolitanas ha de ser clau i una prioritat en el marc d'aquest pla.

Per fer-ho, l'AMB disposa d'instruments diversos, i també d'aliances consolidades. Començant per la participació en projectes europeus i les relacions amb un ampli ventall de governs metropolitans d'arreu del món —Seül, Lió, Manchester, Mont-real, Medellín o Gauteng, etc.—, passant per una forta implicació en les principals xarxes de ciutats i metròpolis —Metropolis, EMA, MedCities— o en els principals espais internacionals en què es debaten solucions urbanes —World Urban Forum, Smart City World Expo Congress, etc.—, fins a l'aliança amb centres de recerca especialitzats en temes urbans i metropolitans —CIDOB, Metropolitan Research Institute, LSE Cities.

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Crear el Fòrum de Coneixement Internacional Metropolità	Servei de Relacions Internacionals	Serveis tècnics de l'AMB, ajuntaments, socis internacionals, CIDOB, IBEI, EMA, Metropolis, MedCities, EIT Urban Mobility, etc.
Desenvolupar una metodologia de transferència (innovation bridges) amb socis estratègics	Servei de Relacions Internacionals	Experts externs
Intercanviar coneixement sobre el Pla i l'estratègia d'internacionalització de les àrees metropolitanas	Servei de Relacions Internacionals i xarxa AL-LAs	CIDOB, IBEI, Metropolis

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Reforçar aliances amb centres de recerca, think tanks i universitats centrades en el coneixement: tecnologies i polítiques aplicades a les competències metropolitanas	Servei de Relacions Internacionals	CIDOB, IBEI, IERMB i altres institucions
Reforçar i ampliar els lligams a través de l'atenció de delegacions internacionals i visites d'estudi	Servei de Relacions Internacionals	Serveis tècnics de l'AMB, ajuntaments i actors metropolitanas
Participar en esdeveniments internacionals per transferir coneixement (per exemple, la Biennial d'Arquitectura i Urbanisme de Seül)	Serveis tècnics de l'AMB	Ajuntaments i altres actors metropolitanas

Resultats esperats de la LE.3

- Fòrum de Coneixement Internacional Metropolità, amb solucions compartides en l'àmbit de diferents polítiques públiques.
- Una metodologia per potenciar els mecanismes de transferència d'innovació (*innovation bridges*) en l'àmbit metropolità.
- Seminaris i accions d'intercanvi de coneixement sobre la internacionalització de les àrees metropolitanas.
- Adquirir nou coneixement i donar continuïtat als contactes de més interès per a l'AMB generats en el marc de les visites sobre el terreny i l'atenció a delegacions.
- Promoure noves relacions amb centres de recerca, *think tanks* o altres organitzacions centrades en polítiques públiques i solucions aplicades a les competències metropolitanas.

LE.4. Projecció econòmica internacional

L'escenari internacional és un recurs de primer ordre per captar oportunitats per al desenvolupament socioeconòmic dels territoris. Inversions; seus corporatives; talent; projectes científics i tecnològics; fires i esdeveniments professionals, culturals o esportius, o turisme, s'han convertit en actius perseguits per les principals metròpolis del món. Barcelona, en aquest sentit, està molt ben posicionada, com una de les ciutats més atractives del sud d'Europa.

Definir una estratègia de projecció internacional que respongui als elements de valor afegit i als actius de l'Àrea Metropolitana de Barcelona és clau per potenciar el desenvolupament sostenible i les transformacions socioeconòmiques i ambientals que el territori requereix. Impulsar clústers d'innovació i valor afegit en sectors estratègics —mobilitat, TIC, biomedicina, disseny i creativitat, intel·ligència artificial, etc.—, consolidar actius i reforçar les sinergies amb altres actors que treballen per a la internacionalització del territori metropolità és una de les prioritats d'aquest pla.

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Impulsar i participar en iniciatives publicoprivades que potenciïn la internacionalització de l'Àrea Metropolitana de Barcelona	Agència de Desenvolupament Econòmic	Servei de Relacions Internacionals, ajuntaments i actors econòmics del territori
Potenciar els clústers metropolitanas d'innovació	Agència de Desenvolupament Econòmic i ajuntaments promotors	Servei de Relacions Internacionals, ajuntaments, Generalitat de Catalunya i actors econòmics del territori
Consolidar el Portal de l'Agència de Desenvolupament Econòmic de l'AMB com a mecanisme de captació d'inversions i participar en fires com el MIPIM o Expo Real	Agència de Desenvolupament Econòmic	Serveis tècnics de l'AMB, ajuntaments, Generalitat de Catalunya i altres actors econòmics metropolitanas

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Impulsar serveis i accions destinats a l'atracció d'inversions, talent, esdeveniments i oportunitats per al teixit econòmic, en cooperació amb els ajuntaments i altres institucions de Catalunya	Agència de Desenvolupament Econòmic	Servei de Relacions Internacionals, ajuntaments, Generalitat de Catalunya i actors econòmics del territori
Donar suport a la internacionalització de les pimes del territori	Agència de Desenvolupament Econòmic	Servei de Relacions Internacionals, ajuntaments, Generalitat de Catalunya i actors econòmics del territori

Resultats esperats de la LE.4

- Millorar el Portal de l'Agència de Desenvolupament Econòmic i tenir una eina rellevant per informar de processos de captació d'inversions internacionals.
- Augmentar les iniciatives publicoprivades amb dimensió internacional.
- Augmentar les inversions internacionals a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- Augmentar les pimes internacionalitzades.

LE.5. Cooperació internacional

La cooperació internacional al desenvolupament constitueix un dels mecanismes principals per a l'acció internacional dels governs locals. L'AMB fa anys que està posicionada com un actor de primer nivell de la cooperació descentralitzada amb partenariats molt consolidats a la Mediterrània, a Mesoamèrica i a Àfrica. La política de cooperació internacional al desenvolupament de l'AMB està fortament focalitzada en els sectors en què la corporació aporta un valor afegit per raó de les seves competències i la seva especialització —aigua, residus, mobilitat, governança metropolitana, etc.

Aquest pla aposta clarament per generar sinergies amb el Pla director de cooperació al desenvolupament aprovat per l'AMB (2020-2022) i per vetllar per la coherència en el conjunt de l'acció internacional.

Accions	Unitat responsable	Actors que cal implicar-hi
Executar el Pla director de cooperació i vincular-lo a altres línies de l'acció internacional de l'AMB	Servei de Cooperació Internacional	Serveis tècnics AMB, ajuntaments metropolitans, ONG, cooperació catalana, MedCities, Metropolis, Comissió Europea

Resultats esperats de la LE.5

- Pla director de cooperació executat.

VII - Formes d'intervenció

El desplegament de les línies estratègiques que es descriuen al punt anterior es fa mitjançant diferents formes o modalitats d'intervenció.

a. Concertació amb els ajuntaments metropolitans

El suport i el treball conjunt amb els ajuntaments metropolitans forma part de la idiosincràsia de l'AMB, també, en l'àmbit internacional. Una part important de les línies estratègiques definides en aquest pla es despleguen en partenariat o de manera concertada amb els ajuntaments.

- LE.1 Informació sobre l'agenda política europea i la internacional.
Definició compartida dels posicionaments polítics.
- LE.2 Preparació de projectes conjunts amb dimensió metropolitana.
Capitalització i difusió de projectes i iniciatives locals a escala internacional.
- LE.3 Transferència de coneixement.
Sistematització i capitalització d'experiències municipals de dimensió metropolitana.
- LE.4 Cooperació en l'impuls d'estratègies de projecció econòmica internacional municipals.
Atracció d'inversions.
- LE.5 Vinculació de les xarxes internacionals d'àrees metropolitanes en què participa l'AMB amb els ajuntaments.

b. Relacions bilaterals amb altres àrees metropolitanes

L'AMB ha consolidat, en els darrers anys, un conjunt de relacions bilaterals amb altres metròpolis europees i altres regions del món, amb què comparteix estratègies i iniciatives concretes.

- LE.1 Posicionaments polítics conjunts sobre temes estratègics en l'àmbit de la UE i dels organismes multilaterals.
- LE.2 Desenvolupament de projectes conjunts.

- LE.3 Transferència de coneixement (*innovation bridges*).
- LE.4 Missions empresarials i visites d'estudi.
Foment d'aliances.
- LE.5 Vincles de cooperació descentralitzada amb àrees metropolitanes incloses en el Pla director de cooperació.

c. Xarxes internacionals de ciutats i àrees metropolitanes

Les xarxes internacionals de ciutats són un dels instruments principals de l'acció internacional. L'AMB manté una presència molt activa en algunes xarxes internacionals que operen a escala europea i internacional. De manera concreta, aquest pla aposta per focalitzar la presència de la institució en les xarxes següents: Metropolis (i, a través d'aquesta, Ciutats i Governos Locals Units), European Metropolitan Authorities (EMA), i MedCities, EIT-Urban Mobility, ICLEI, UITP i ACR+. A la vegada, s'analitzarà l'adhesió a noves xarxes.

- LE.1 Posicionaments polítics internacionals en l'àmbit de la UE i dels organismes multilaterals.
- LE.2 Projectes conjunts.
- LE.3 Recerca i generació de coneixement.
Espais de transferència i intercanvi de coneixement.
Capitalització d'experiències.
- LE.4 Facilitació de vincles i contactes entre els actors econòmics.
- LE.5 Impuls d'iniciatives d'incidència política lligades a la cooperació descentralitzada.
Finançament de projectes de cooperació descentralitzada per part de la Unió Europea i altres actors internacionals.

d. Aliances amb socis estratègics

L'impuls de les línies estratègiques que preveu aquest pla també requereix la construcció d'aliances amb altres operadors, públics i privats. Des d'organismes multilaterals com ONU-Habitat, l'OCDE o la Unió Europea, passant per centres de recerca, fàbriques

d'idees, universitats, empreses i organitzacions empresarials, fins a les organitzacions de la societat civil.

LE.1 Posicionaments polítics internacionals.

LE.2 Recerca i generació de coneixement.

Espais de transferència i intercanvi de coneixement.

Capitalització d'experiències.

LE.3 Projectes conjunts.

LE.4 Iniciatives conjuntes de projecció econòmica internacional.

LE.5 Generació de coneixement en el camp de la cooperació descentralitzada.

Millora de les pràctiques de cooperació descentralitzada.

VIII - Zones geogràfiques d'intervenció

El Pla s'articula a l'entorn d'un sistema de prioritats geogràfiques de caràcter variable. L'acció internacional de l'AMB és d'àmbit global, és a dir, s'apropa al conjunt de les regions del planeta. Ara bé, ho fa amb intensitats i finalitats diverses i no totes les línies estratègiques que es defineixen en el Pla s'adrecen a totes les regions. De la mateixa manera, el Pla defineix a cada regió les àrees metropolitanes amb què es volen mantenir relacions prioritàries i estratègiques.

Europa

El vincle de l'AMB amb Europa és central i es desplega en el conjunt de les línies estratègiques del Pla.

- LE.1. L'AMB aposta per incidir en les polítiques que impulsa la Unió Europea amb la voluntat de promoure l'agenda metropolitana i els interessos específics de la metròpolis de Barcelona.
- LE.2. El pressupost de la Unió Europea (tant amb el Marc financer plurianual 2021-2027 com els Next Generation EU) és transcendental per al finançament de projectes d'escala metropolitana i solucions clau per a l'AMB.
- LE.3. Les aliances generades amb altres governs metropolitanos i actors públics i privats europeus també generen un marc privilegiat per a la transferència de coneixement i innovació, que és fonamental per reforçar les polítiques públiques que impulsa l'AMB.
- LE.4. Europa és una de les regions naturals per a la projecció econòmica de la metròpolis de Barcelona. Bona part de les inversions que hi arriben provenen d'institucions europees, públiques o privades, i d'empreses també europees, i els països de la UE i de l'Espai Econòmic Europeu són un dels mercats prioritaris de les empreses barcelonines i catalanes.
- LE.5. L'AMB comparteix estratègies de cooperació descentralitzada amb altres metròpolis europees i cerca finançament de la UE per impulsar projectes als països definits com a prioritaris en el Pla director de cooperació.

A través de la xarxa EMA, l'AMB té un marc de relació amb més de 40 metròpolis europees. En alguns ca-

sos, aquestes relacions s'articulen a través d'acords formals de col·laboració o de relacions bilaterals molt estretes, que es consideren estratègiques. Aquest pla considera prioritàries les aliances definides amb les àrees metropolitanes europees següents:

- Greater Manchester
- Grand Lyon
- Città Metropolitana di Milano
- Città Metropolitana di Torino
- Àrea metropolitana de Porto
- Metropolis GZM-Katowice

Durant els propers anys, s'intensificaran les relacions amb les àrees metropolitanes d'Amsterdam, Rotterdam, la Haia i Gran París, entre d'altres.

Regió mediterrània

La Mediterrània té una significació molt rellevant per a Barcelona i la seva àrea metropolitana, tant pels importants vincles econòmics, socials, culturals i ambientals que manté amb la regió; per haver donat nom al procés a partir del qual es va començar a definir un espai d'associació euromediterrània i ser seu de la Unió per la Mediterrània (UpM), com per mantenir llaços importants de solidaritat i cooperació amb algunes de les metròpolis principals de les riberes sud i est. Aquest vincle es desplega en quatre de les cinc línies estratègiques del Pla:

- LE.1. Aquest pla aposta perquè la Unió Europea i la UpM consolidin la seva Agenda Urbana i en reforcin la dimensió metropolitana.
- LE.3. L'intercanvi bidireccional entre les ciutats de la conca mediterrània posa solucions i innovacions rellevants sobre la taula en àmbits clau, com la lluita contra el canvi climàtic, les migracions o la gestió urbana.
- LE.4. Els països de la Mediterrània constitueixen mercats atractius i propers per a les empreses de l'àrea metropolitana de Barcelona.
- LE.5. El Pla director de cooperació de l'AMB situa la regió mediterrània, i en especial, la Mediterrània oriental, com una de les zones prioritàries de la política de cooperació que impulsa la institució.

El Pla apunta a les relacions prioritàries que l'AMB manté amb les següents metròpolis de la regió:

- Tunis
- Métropole Aix-Marseille-Provence
- Città Metropolitana di Roma
- Trípoli (Líban)
- Tànger-Tetuan
- Sfax

També es volen incrementar les relacions amb les àrees metropolitanes de Nàpols, Alger o Tessalònica.

Amèrica Llatina

Els vincles de l'Àrea Metropolitana de Barcelona amb l'Amèrica Llatina tenen una dimensió econòmica, social, cultural i política molt rellevant. En aquesta mesura, la regió té un paper clau en el desplegament de tres de les línies estratègiques d'aquest pla.

- LE.3. L'intercanvi i la transferència de coneixement i innovacions amb les metròpolis llatinoamericanes són rellevants i bidireccionals en àmbits tan pertinents com la governança metropolitana, la transició ecològica i digital o les polítiques de cohesió social.
- LE.4. L'Amèrica Llatina constitueix un dels mercats principals per a les empreses de la metròpolis de Barcelona. Afavorir els intercanvis és clau per a la projecció internacional econòmica que aquest pla aposta per reforçar.
- LE.5. Mesoamèrica apareix com a zona prioritària en el Pla director de cooperació de l'AMB, amb un focus posat en l'Àrea metropolitana de San Salvador.

A l'Amèrica Llatina, les àrees metropolitanes amb què es mantenen relacions prioritàries són les següents:

- Àrea metropolitana de San Salvador
- Àrea metropolitana del Valle de Aburrá
- Montevideo
- Ciutat de Mèxic
- Àrea metropolitana de Guadalajara
- Bogotà
- Santiago de Xile

A banda de les metròpolis citades, l'AMB manté relacions amb altres ciutats metropolitanes de la regió, que també cal tenir en compte pel potencial que tenen.

Estats Units i Canadà

Els vincles de l'AMB no tenen un recorregut important amb aquesta àrea, malgrat que es mantenen relacions fluides amb algunes metròpolis de la regió, com Montreal, i s'aposta per reforçar-ne d'altres. La relació amb la regió es desplega, fonamentalment, mitjançant dues de les línies estratègiques incloses en el Pla:

- LE.3. La innovació i el coneixement han de ser eixos clau en la relació de l'AMB amb les metròpolis dels Estats Units i el Canadà. Els intercanvis i la transferència de coneixement en l'àmbit de les polítiques urbanes i metropolitanes tenen molt recorregut i potencial.
- LE.4. Malgrat que no són els socis prioritaris de la metròpolis de Barcelona, les relacions econòmiques amb els Estats Units i el Canadà cada cop són més rellevants i s'han de potenciar, tant pel que fa a la captació d'inversions i oportunitats com a les exportacions.

El Pla aposta clarament per consolidar les relacions de cooperació amb Montreal i per obrir-ne de noves amb metròpolis dels Estats Units.

Àsia

Les relacions de l'AMB amb Àsia tenen menys recorregut si les comparem amb les que es mantenen amb altres regions del planeta, però tenen un potencial molt important que cal tenir molt en compte. Es despleguen, principalment, mitjançant dues de les línies:

- LE.3. La innovació ha de tenir un paper fonamental en les relacions de l'AMB amb Àsia. Els intercanvis en àmbits com la digitalització, el canvi climàtic i l'economia verda, la mobilitat o la gestió metropolitana són dinàmics i tenen molt de recorregut.
- LE.4. Àsia té un paper central en l'economia global, de manera que ha de ser prioritària en els esforços de projecció econòmica internacional de l'AMB, tant pel que fa a la captació d'inversions com al mercat d'interès per a les empreses barcelonines.

L'AMB manté relacions prioritàries amb:

- Seül
- Guangzhou

Durant l'execució del Pla, caldrà fer una tasca d'identificació, aproximació i generació de confiança i sinergies amb governs metropolitans asiàtics.

Àfrica

Les relacions amb Àfrica tenen, actualment, una dimensió important en l'àmbit de la cooperació descentralitzada. Ara bé, la regió està immersa en un procés d'urbanització molt important i la realitat metropolitana és cada cop més prominent. En aquest sentit, la regió ha de tenir un paper destacat en el desplegament de dues de les línies estratègiques del Pla:

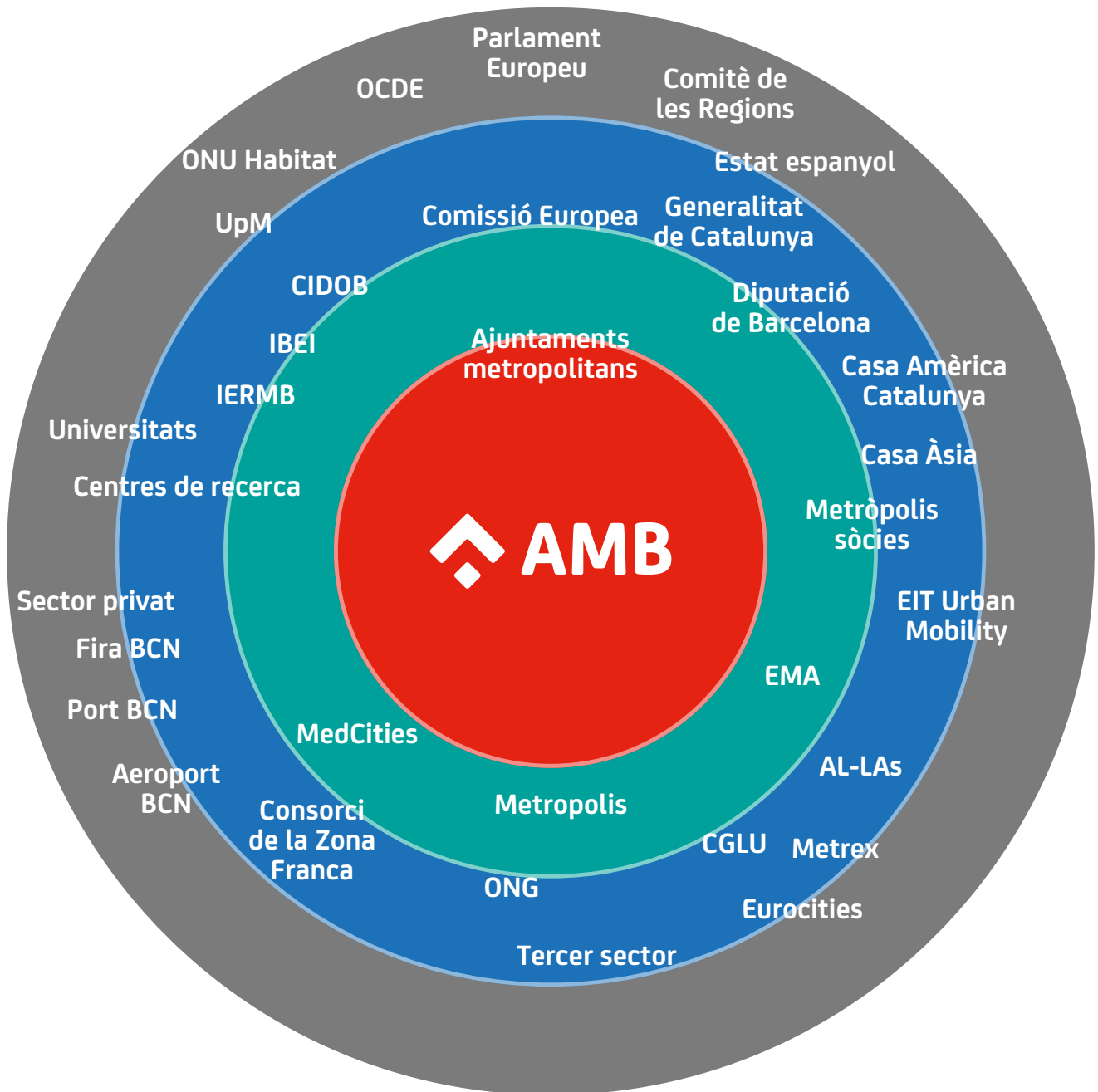
- LE.3. Els intercanvis de coneixement i innovació amb metròpolis i altres actors d'Àfrica han d'anar a l'alça, i s'han de consolidar partint dels vincles generats amb metròpolis sud-africanes, com Gauteng, o dels que s'han canalitzat per la via de la cooperació.
- LE.5. L'AMB manté relacions de cooperació descentralitzada amb algunes metròpolis africanes, en especial, de l'Àfrica occidental.

En aquest context, s'aposta per una cooperació reforçada i estratègica amb les següents metròpolis de la regió:

- Gauteng
- Maputo
- Dakar

IX - Mapa d'actors prioritaris

Per implementar aquest pla, l'AMB compta amb la participació de tot un seguit d'actors que s'han consultat en la fase de disseny. El diagrama següent mostra la importància d'aquests actors i com se situen en relació amb la institució metropolitana i la seva política internacional.

X - Governança de la internacionalització de l'AMB

La governança de l'acció internacional de l'AMB és clau per assegurar un desplegament eficient del Pla. Cal garantir una coordinació adequada i la generació de sinergies amb els diferents actors amb què opera l'AMB en l'escenari internacional, tant en l'àmbit intern (de l'AMB) com extern.

El comandament polític de l'acció internacional se situa en la Vicepresidència d'Internacional i de Cooperació de la corporació, que serà l'encarregada de comandar el desplegament d'aquest pla i assegurar la representació de l'AMB en els espais internacionals. Es coordinarà amb la Vicepresidència de Desenvolupament Social i Econòmic per impulsar la LE.4, centrada en la projecció econòmica internacional, i amb la resta de vicepresidències quan correspongui.

El desplegament executiu de les diferents línies que s'inclouen en aquest pla correspon a l'Àrea d'Internacional i de Cooperació, que s'estructura en tres serveis: Servei de Relacions Internacionals, Servei de Cooperació Internacional i Servei de Prospectiva.

El Pla d'internacionalització és un instrument operatiu de les diferents línies de treball que preveuen

el PAM i altres plans sectorials de l'AMB. Per aquest motiu, la participació dels equips tècnics de l'AMB s'ha de considerar com a prioritària i una tasca més sobre les quals tenen responsabilitat.

Per assegurar la coordinació interna, se celebraran reunions de seguiment amb els equips tècnics, per tal de compartir informació sobre la implementació del Pla i la coordinació de les diferents línies estratègiques que inclou.

Amb la voluntat de garantir una articulació correcta amb els 36 ajuntaments metropolitans, es reforçarà el grup de treball d'Afers Internacionals, que tindrà com a objectiu intercanviar informacions d'interès per als municipis, promoure projectes i activitats conjuntes, compartir posicionaments en l'àmbit de la UE i d'altres organismes internacionals, etc.

En el mateix sentit, i amb l'objectiu de garantir sinergies amb els operadors, públics i privats, que operen en temes internacionals, se celebraran reunions de treball i es cooperarà conjuntament amb institucions, actors econòmics i socials, les universitats públiques i els principals centres de recerca.

XI - Comunicació

Es desenvoluparà una estratègia de comunicació i mitjans en cooperació amb el Servei de Comunicació de l'AMB.

L'estratègia de comunicació del Pla d'internacionalització farà una aposta clara pels resultats dels projectes, pels continguts, per les notícies dels ajuntaments i els actors metropolitans, sense deixar de banda les notícies de caire més institucional.

XII - Monitoratge i avaluació

Amb l'objectiu de mesurar els resultats obtinguts, retre comptes i extreure'n aprenentatges per millorar la qualitat de les polítiques públiques del futur, el Pla preveu dur a terme una metodologia de seguiment que permeti fer un monitoratge i una avaluació de la implementació de les línies estratègiques i línies d'acció.

L'AMB ha de produir un informe d'activitat anual, que s'ha de presentar als òrgans de govern corresponents i al grup de treball d'ajuntaments. A més a més, s'ha de fer difusió de l'informe pels mitjans que es consideri oportuns. L'execució del Pla ha d'anar acompanyada, igualment, d'una avaluació intermèdia (2023) i una de final (2025).